EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 07 01
COM(2024) 262 final

# KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

## dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas)

**KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI**

**dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas)**

## 1. ĮVADAS

Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas)[1], buvo priimtas 2009 m. Šis reglamentas įsigaliojo 2009 m. gruodžio 4 d. ir taikomas nuo 2011 m. kovo 4 d.

2019 m. Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas buvo iš dalies pakeistas Reglamentu (ES) 2019/1009[2], kuriuo į 5 straipsnio 2 dalį įtrauktas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis nustatomas šalutinių gyvūninių produktų gaminių, skirtų organinėms trąšoms ir dirvožemį gerinančioms medžiagoms, kurie nebekelia jokios didelės rizikos visuomenės ar gyvūnų sveikatai, gamybos grandinės galutinis taškas. Nustačius tokį galutinį tašką, tos organinės trąšos ir dirvožemį gerinančios medžiagos vėliau gali būti pateikiamos rinkai be apribojimų pagal Šalutinių gyvūninių produktų reglamentą ir joms nebebus taikoma oficiali kontrolė pagal tą reglamentą.

Iš dalies pakeistoje Šalutinių gyvūninių produktų reglamento 5 straipsnio 2 dalyje nustatytas gyvūnų augintinių ėdalo, techninių produktų, skirtų naudoti už pašarų grandinės ribų, ir organinių trąšų bei dirvožemį gerinančių medžiagų galutinių taškų nustatymo teisinis pagrindas. Juo Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus.

Pakeitimas taikomas nuo 2019 m. liepos 15 d.

TEISINIS PAGRINDAS

Reikalavimas pateikti šią ataskaitą nustatytas Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 51a straipsnio 2 dalyje. Pagal šią nuostatą Komisijai nuo 2019 m. liepos 15 d. penkerių metų laikotarpiui suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus to reglamento 5 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, o Komisija likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos turi parengti naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą.

Reglamento (EB) 1069/2009 51a straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos, o 51a straipsnio 3 dalyje teigiama, kad Europos Parlamentas arba Taryba gali deleguotuosius įgaliojimus bet kada atšaukti.

---

[1] 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009 11 14, p. 1).

[2] 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1009, kuriuo nustatomos ES trešiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 (OL L 170, 2019 6 25, p. 1).

## 2. NAUDOJIMASIS ĮGALIOJIMAIS

Ataskaitiniu laikotarpiu Komisija naudojosi savo deleguotaisiais įgaliojimais priimdama tokį deleguotąjį aktą:

- 2023 m. gegužės 22 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/1605, kuriuo, nustatant organinių trąšų ir dirvožemį gerinančių medžiagų gamybos grandinės galutinius taškus, papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009[3].

Šiuo deleguotuoju reglamentu nustatomi Sąjungoje pagamintų organinių trąšų ir dirvožemį gerinančių medžiagų gamybos grandinės galutiniai taškai, po kurių jiems nebetaikomi Reglamente (EB) Nr. 1069/2009 nustatyti reikalavimai, jeigu ES tręšiamuosiuose produktuose jos yra naudojamos kaip sudedamosios medžiagos pagal Reglamentą (ES) 2019/1009. Deleguotasis aktas buvo priimtas 2023 m. gegužės 22 d. ir apie jį buvo pranešta Europos Parlamentui ir Tarybai. Kadangi Europos Parlamentas ir Taryba prieštaravimų nepareiškė, deleguotasis reglamentas paskelbtas 2023 m. rugpjūčio 8 d.

Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta Komisijos pareiga tam tikromis aplinkybėmis nustatyti galutinį tašką tam tikriems šalutinių gyvūninių produktų gaminiams pagal 5 straipsnio 2 dalį. Komisija įvykdė to reglamento 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą įpareigojimą, perduodama įgaliojimus Europos maisto saugos tarnybai (EFSA). Tada EFSA paskelbė mokslinę nuomonę dėl indikatorinių mikroorganizmų ir biologinių pavojų inaktyvavimo 2 ir 3 kategorijos šalutiniuose gyvūniniuose produktuose ir jų gaminiuose, kurie turi būti naudojami kaip organinės trąšos ir (arba) dirvožemį gerinančios medžiagos, taikant standartinius ir (arba) alternatyvius perdirbimo metodus (angl. „Inactivation of indicator microorganisms and biological hazards by standard and/or alternative processing methods in Category 2 and 3 animal by-products and derived products to be used as organic fertilisers and/or soil improvers“)[4]. Remiantis ta moksline nuomone, galutinis taškas gali būti pasiektas tik tam tikriems šalutinių gyvūninių produktų gaminiams, išvardytiems Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 5 straipsnio 4 dalyje, jei jie naudojami kaip sudedamoji medžiaga pagal Reglamentą (ES) 2019/1009.

Be to, remdamasi Šalutinių gyvūninių produktų reglamento 5 straipsnio 2 dalyje numatytu įgaliojimu, Komisija taip pat gali nustatyti papildomų šalutinių gyvūninių produktų gaminių, t. y. nurodytųjų Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 32, 35 ir 36 straipsniuose, kurie nebekelia jokios didelės rizikos visuomenės ar gyvūnų sveikatai, galutinius gamybos grandinės taškus.

## 3. IŠVADA

Komisija tinkamai priėmė privalomą deleguotąjį aktą, remdamasi Šalutinių gyvūninių produktų reglamento 5 straipsnio 2 dalyje numatytu įgaliojimu, t. y. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/1605. Komisija mano, kad 51a straipsnio 2 dalyje numatytą įgaliojimų delegavimą būtina savaime pratęsti penkerių metų laikotarpiui, kaip numatyta šiame straipsnyje, siekiant nustatyti kitų šalutinių gyvūninių produktų gaminių galutinius taškus, atsižvelgiant į būsimą palankų EFSA vertinimą (-us) ir galimą poreikį ateityje iš dalies keisti šį deleguotąjį reglamentą. Komisija kviečia Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.

---

[3] 2023 m. gegužės 22 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/1605, kuriuo, nustatant organinių trąšų ir dirvožemį gerinančių medžiagų gamybos grandinės galutinius taškus, papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009 (OL L 198, 2023 8 8, p. 1).

[4] *EFSA Journal 2021;19(12):6932.*